

Sygn. akt II Cz 1911/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Wojtkiewicz (spr.)

Sędziowie: SO Wiesława Buczek-Markowska

SO Zbigniew Ciechanowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 r. w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) (...)z siedzibą w K.

przeciwko dłużnikowi E. Ż.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 4 czerwca 2014 r., w sprawie o sygn. akt IX Co 2905/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Wiesława Buczek-Markowska

Sygn. akt II Cz 1911/14

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. akt IX Co 2905/14) oddalił wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego.

Analiza dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę nie dała zdaniem Sądu podstaw do niewątpliwego ustalenia, że przeszła na niego wierzytelność objęta nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w sprawie prowadzonej pod sygn. akt (...). Sąd wskazał, że załączony przez wnioskodawcę wyciąg z umowy cesji jest niekompletny, bowiem nie zawiera pełnego tekstu umowy. Pozostałe zaś postanowienia umowy zostały wymazane, a na ich miejsce dopisano własnoręcznie wykropkowane pola. Ponadto niektóre z pozostawionych postanowień umowy zostały zaciemnione w sposób uniemożliwiający ich odczytanie. To samo odniósł sąd do wyciągu z aneksu do umowy cesji z dnia 24 czerwca 2013 roku. Nadto zaznaczył, iż wnioskodawca nie przedłożył kompletnego załącznika do tej umowy, co więcej z dokumentu tego nie wynika, iż wnioskodawca nabył wierzytelność wynikającą z przedmiotowego nakazu zapłaty. W przedłożonym przez wnioskodawcę piśmie wskazane są pewne kwoty, jednakże istnieje rozbieżność między należnościami w nich wskazanymi a należnością zasądzoną tytułem

wykonawczym objętym niniejszym postępowaniem klauzulowym. Nadto Sąd Rejonowy zauważył, że nie wiadomo z jakiego tytułu i na jakiej podstawie zostały one wyliczone.

Zażalenie na postanowienie sądu złożył wnioskodawca i zaskarżając je w całości wniósł o jego zmianę poprzez nadanie tytułowi wykonawczemu, tj. nakazowi zapłaty z dnia 24 października 2012 r. wydanemu na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. przeciwko E. Ż. w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie(...) (...) przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód, z zaznaczeniem przejścia uprawnień na rzecz wnioskodawcy oraz o zasądzenie od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania sądowego za obie instancje.

W uzasadnieniu zażalenia wnioskodawca wskazał na naruszenie przez Sąd I instancji art. 788 §1 k.p.c. Stwierdził, że przedkładając wyciąg z umowy przelewu z dnia 7 czerwca 2013 r. oraz aneksu do umowy przelewu z dnia 24 czerwca 2013 r. wraz z załącznikami (wierzytelności przeniesione) z podpisami notarialnie poświadczonymi, wykazał przejście na jego rzecz oznaczonej w tej umowie wierzytelności przysługującej poprzedniemu wierzycielowi tj. (...) Bank S.A. we W. wobec E. Ż. z tytułu umowy o numerze (...) (...). Podniósł, że w załączonym do wniosku odpisie wierzytelnym Załącznika do umowy przelewu z dnia (...) (liczącego kilka tysięcy stron) zaciemnione zostały postanowienia umowy objęte tajemnicą bankową oraz handlową, co zostało potwierdzone przez notariusza stosowną adnotacją. Wnioskodawca zauważył, że w kolumnie (...)wierzytelności przeniesionych oznaczony został numer umowy, a w kolumnie (...) data zawarcia umowy i są to dane tożsame z danymi umowy przedłożonej w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Wnioskodawca wyjaśnił również na czym polega różnica kwot zasądzonych w nakazie zapłaty i zawartych w umowie przelewu, wskazując, że wynika ona ze skapitalizowania odsetek ustawowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

Zgodnie z art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Przepis art. 788 § 1 k.p.c. umożliwia realizację tytułu egzekucyjnego, jeżeli wymienione w nim osoby nie są wierzycielami lub dłużnikami i na ich miejsce na skutek następstwa prawnego pod tytułem ogólnym lub pod tytułem szczególnym weszły inne podmioty, przy czym możliwość nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego jest uzależniona od spełnienia określonych warunków. Na gruncie przepisu art. 788 § 1 k.p.c. niezbędną przesłanką do skutecznego ubiegania się przez następcę prawnego wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności jest wykazanie przez wnioskodawcę, oprócz istnienia samego tytułu egzekucyjnego nadającego się do wykonania, także faktu przejścia praw lub obowiązków za pomocą ściśle określonych środków dowodowych w postaci oryginałów dokumentów urzędowych lub prywatnych z podpisem urzędowo poświadczonym lub też ich odpisów, poświadczonych przez osobę posiadającą upoważnienie ustawowe. Sąd orzekający w postępowaniu klauzulowym ocenia te dokumenty pod względem formalnym, tj. w zakresie dotyczącym ustalenia, czy spełniają one kryteria wymagane od dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 k.p.c. lub czy podpisy na dokumencie prywatnym zostały urzędowo poświadczone. Dokument przedkładany przez wnioskodawcę powinien umożliwiać stwierdzenie, że przejście rzeczywiście nastąpiło, przy czym decyduje każdorazowo treść konkretnego, poddawanego ocenie dokumentu. Ocena ta powinna być prowadzona przy zachowaniu reguł wykładni, a zatem uwzględniać także okoliczności powstania dokumentu i uwarunkowania, w jakich funkcjonuje podmiot, który go wystawił.

W oparciu o powyższe stwierdzić należy, iż trafnie uznał Sąd Rejonowy, że dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę nie dają podstaw do niewątpliwego ustalenia, że przeszła na niego wierzytelność objęta nakazem zapłaty w sprawie o sygn. akt (...) przy czym, w ocenie Sądu Okręgowego, za zajęciem takiego stanowiska przemawiają przede wszystkim następujące względy.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy wierzyciel powoływał się na umowę cesji z dnia 7 czerwca 2013 r. zawartą pomiędzy wnioskodawcą a pierwotnym wierzycielem (...) Bank Spółką Akcyjną we W.. Umowa zawarta została w zwykłej formie pisemnej przez równorzędne podmioty prawa cywilnego a zatem nie może zostać uznana za dokument urzędowy; może zatem być traktowana jedynie jako dokument prywatny. Takowy zaś dokument powinien zawierać urzędowe poświadczenie podpisu. Dokument na którym podpis został poświadczony przez notariusza zachowuje swój charakter prywatny, a jedynie tzw. „klauzula poświadzeniowa” ma charakter urzędowy. Z powyższego wynika zatem, iż poświadczenie własnoręczności podpisu może odbyć się w dwojaki sposób: albo poprzez złożenie go w obecności notariusza albo też poprzez złożenie przed notariuszem oświadczenia, iż podpis złożony pod danym okazanym notariuszowi dokumentem został złożony przez nią – osobę składającą oświadczenie – własnoręcznie.

W niniejszej sprawie wnioskodawca powinien złożyć bądź oryginał takiego dokumentu wraz z oryginałem jego poświadczenia ewentualnie występujący w sprawie profesjonalny pełnomocnik albo notariusz winien poświadczyć za zgodność z oryginałem kserokopie wymienionych powyżej dokumentów.

Tymczasem, w okolicznościach rozpoznawanej sprawy wnioskodawca przedłożył kserokopię wyciągu z umowy przelewu niepoświadczoną za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego. Co prawda wnioskodawca przedłożył oryginał notarialnego poświadczenia, stwierdzający, iż niniejszy dokument stanowi wyciąg z umowy przelewu, zawartej w dniu (...) w W., sporządzonej w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi przez notariusza, jednakże powyższe nie jest należywym wypełnieniem obowiązku wykazania przejścia uprawnienia dokumentem prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Stwierdzenie przez notariusza, iż „niniejszy dokument stanowi wyciąg z umowy” nie stanowi wynikającego z art. 129 § 2 k.p.c. poświadczenia odpisu za zgodność z oryginałem przez notariusza bowiem nie odpowiada wynikającemu z art. 96 pkt 2 obowiązkowi notariusza poświadczenia zgodności odpisu, wyciągu, kopii z okazanym dokumentem. Innymi słowy, w poświadczeniu z dnia 28 sierpnia 2013 r. (k.20v.) notariusz nie poświadczył, iż kserokopia wyciągu z umowy przelewu jest zgodna z okazanym mu oryginałem dokumentu, ale że „niniejszy dokument stanowi wyciąg”, co jest sformulowaniem co najmniej niezrozumiałym. To zaś z uwagi na ustawowy obowiązek sporządzania aktów i dokumentów w sposób zrozumiały i przejrzysty (art. 80 § 1 ustawy) prowadzi do wniosku, że tak wykonaną przez notariusza czynność uznać należy za wadliwą. Nie wiadomo bowiem, czy notariuszowi okazany został oryginał umowy czy też oryginał wyciągu z umowy czy też jedynie jego kserokopia.

Dodatkowo wskazać należy, iż sam sposób połączenia arkuszy aktu nie jest prawidłowy. Klauzula poświadzeniowa może być umieszczona na odrębnej karcie (wówczas powinna być umieszczona za dokumentem, trwale z nim połączona, spojona pieczęcią i parafowana), bądź na samym dokumencie, na jego końcu. W niniejszej sprawie za takowe spojenie pieczęcią nie może być uznanie samo przybicie pieczęci w sposób, który nie pozwala na uznanie, iż ową pieczęcią połączone zostały przedstawione arkusze, ponadto wszystkie pieczęcie umieszczone na kserokopii załączonego wyciągu są nieczytelne.

Podkreślić należy, iż wierzyciel musi mieć na uwadze, że postępowanie w trybie art. 788 k.p.c. jest uproszczoną formą uzyskania klauzuli wykonalności, co następuje na podstawie przedłożonych dokumentów, mającą na celu przyspieszenie tego postępowania. Postępowanie to ma charakter jedynie formalny, sprawa zostaje rozpoznana bez udziału dłużnika na posiedzeniu niejawnym i w związku z tym należy dochować wszelkiej staranności, aby wykazać następstwo prawne. W przeciwnym razie zachodziłoby niebezpieczeństwo dowolnego sposobu wskazywania przez wierzyciela osoby dłużnika i uzyskiwania klauzuli wykonalności bez jakiegokolwiek kontroli. Taka zaś sytuacja jest niedopuszczalna.

W tej sprawie wnioskodawca nie zdołał wykazać, by rzeczywiście doszło do przejścia na jego rzecz wierzytelności objętej wskazanym tytułem egzekucyjnym. W rezultacie nie ziszczyły się przesłanki umożliwiające nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu z uwzględnieniem przejścia uprawnień z niego wynikających.

Argumentując jak powyżej Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(...)

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...).

(...)